

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากงานประจำสู่งานวิจัย (R2R) ครั้งที่ 8

“R2R สร้างสรรค์ สู่การเปลี่ยนแปลง”

วันที่ 22 กรกฎาคม 2558

ณ ชั้น 2 อาคารศูนย์การประชุมอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผลงาน R2R ดีเด่น เรื่อง “ขับเคลื่อน R2R หน้าที่ใคร?”

เวลา 14.30-16.00 น. ห้อง Sapphire 206

ณัฐธิดา คุณศาลประสิทธิ์

สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิทยากร	นพ.วีระวัฒน์ พันธุ์ครุฑ	รองเลขาธิการ สปสช.
	นพ.ปรีดา แต่อารักษ์	ผู้อำนวยการสปสช. เขต 8 อุดรธานี
	คุณพนิต มโนการ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สปสช. เขต 4 สระบุรี
ผู้นำเสนอ	ดร.จตุพร วิศิษฐ์โชติอังกูร	นักวิชาการอิสระ

หากพูดถึงการขับเคลื่อนด้าน R2R สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนงานดังกล่าว ซึ่งภารกิจและหน้าที่ของสปสช. ในด้านหลักๆ คือ ให้เกิดการเข้าถึงการบริการที่มีคุณภาพ ให้ประชาชนเข้าหลักประกันสุขภาพอย่างเท่าเทียม บริหารงบประมาณในประกันสุขภาพ และเป็นภาคีหนึ่งในการทำ R2R ซึ่งในส่วนของงานขับเคลื่อน R2R ของสปสช.หลักๆจะมีสองอย่าง คือ

1. ส่งเสริม พัฒนาสร้างกลไกเอื้ออำนวยให้คนในองค์กรทำ R2R มากขึ้น
2. เป็นคุณอำนวยที่ช่วยเครือข่ายต่างๆ เช่น โรงพยาบาล ให้ขับเคลื่อน R2R มากขึ้น

ในด้าน R2R ก็ช่วยทำให้งานของสปสช.มีหลักฐาน ทางงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์ให้กับประชาชนที่เข้ามาซักถามตรวจสอบหน่วยงานเช่นกัน

ในการทำงาน สปสช.ระดับเขตเขต 4แต่ก่อนจะดำเนินการในรูปแบบยุทธศาสตร์ โดยใช้ R2R เป็นตัวนำพัฒนาศักยภาพบุคลากรในองค์กร โดยมีภาคีเครือข่ายเป็นสถาบันการศึกษาที่มีการจัดการประกวดทำR2R แต่ปัญหาที่พบเจอคือ คนที่ไม่เข้าใจในการทำ R2R ส่งผลให้ R2R ไม่เกิดผลสำเร็จ

จึงมองถึงการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับการทำ R2R ของโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในกรณีที่ถูกผู้ป่วยมาเยี่ยมที่โรงพยาบาล เกิดการลี้ภัยแฉไว้ที่รถ จนเกิดการสูญหายของรถจักรยานยนต์ ในส่วนของ รพภ. สังเกตเห็นถึงปัญหาเป็นระยะเวลา 2 เดือน จึงคิดแก้ไขโดยการเดินเก็บกุญแจรถที่ถูกผู้ป่วยลี้ภัยแล้วนำไปประกาศหาเจ้าของจะเห็นได้ว่างานวิจัยดังกล่าว ไม่ต้องผ่านการวิจัยโดยตรง ไม่ต้องใช้หลักวิชาการ ทำให้สามารถเข้าถึงทุกๆระดับอาชีพได้

ในส่วนของเขต 8 สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพหน่วยบริการที่ทำ R2R ในด้านนวัตกรรมในเขต แต่ไม่ได้ก้าวก้าวหน้าโดยตรง โดยมีตัวแทนจังหวัดเข้ามาพูดคุย สนับสนุนทางการเงินและกำลังใจ โดยจะสนับสนุนมากในช่วงแรก และค่อยๆ ลดลง เพื่อให้ผู้ทำไม่เกิดความเคยตัวจากการให้และเริ่มใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ในสมัยก่อน ทางสปสช.จะเรียกว่า QCC มาหาปัญหาหน้างานแล้วแก้ไขปัญหา ก่อนจะนำระบบ R2R มาใช้ ในประเด็นที่ผู้คนไม่ยอมทำ R2R เกิดจากการเอา R2R ไปผูกกับความดีความชอบ การขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูง ต้องตีพิมพ์วารสารหรือหน่วยงานใช้ R2R มาประเมิน จึงนำไปบุคลากรภาคปฏิบัติมาทำ R2R ประกวดในเวที ให้มีการทำแต่ต้องดูปัญหาหน้างาน โดยสปสช.จะเป็นผู้เลือกหัวข้อเรื่อง ใช้ความสนุกใส่เข้าไปแทนวิชาการ ทำให้เป็นเรื่องง่าย พูดคุยกันระหว่างหัวหน้ากับลูกน้อง แต่ก็ยังพบปัญหาที่ว่าบางกลุ่มทำอย่างสม่ำเสมอ บางกลุ่มทำบ้าง ไม่ทำบ้าง

Q : เส้นทางวิสัยทัศน์ในสปสช.ชัดเจนเท่ากันหรือไม่ ทำไมกระบวนการของแต่ละเขตแตกต่างกัน?

A : ในกระบวนการจะกลุ่มที่มี Active และ Passive อยู่ โดยผู้ที่ไม่ให้ความร่วมมือ จะมีเหตุผลต่างกัน เช่น งานประจำเยอะ เงินเดือนเท่าเดิม ดังนั้นต้องใช้แรงขับเคลื่อนต่างกัน ทั้งการให้รางวัล สร้างเงื่อนไขในองค์กรหรือคนในแต่ละพื้นที่มีแรงจูงใจที่ต่างกัน อย่างเช่น พื้นที่กรุงเทพที่มักจะมีข้ออ้างมากกว่า ในขณะที่ต่างจังหวัด เพียงใช้เงื่อนไขผลตอบแทนเล็กน้อยก็สนใจที่จะทำ

Q : ขับเคลื่อนในแต่ละส่วนแตกต่างกันอย่างไร?

A : แรงขับเคลื่อนขึ้นอยู่กับผู้บริหาร วิสัยทัศน์ของผู้บริหารต่างกัน แรงขับเคลื่อนจึงต่างกัน ซึ่งผู้บริหารจะต้องเข้าใจในส่วนนี้ จึงจะกลายเป็นระบบที่ยั่งยืน

การนำ R2R ลงสู่ประชาชน ควรที่จะนำทุกหน่วยงานมาแลกเปลี่ยนกัน โดย สปสช. เป็นผู้สนับสนุน ซึ่งสามารถนำ R2R ออกจากแวดวงสุขภาพได้เพื่อให้เข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้น โดยภาคประชาชนควรทำในส่วนของตนเองเป็นขั้นแรกก่อนจะก้าวสู่ขั้นต่อไป